TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Tạm dừng giao dịch với tài khoản ngân hàng nghi nhận nguồn tiền không hợp pháp

16:22 06/07/2023

Ngân hàng Nhà nước Việt Nam (NHNN) yêu cầu các ngân hàng, chi nhánh ngân hàng nước ngoài tăng cường các biện pháp quản lý rủi ro trong mở, sử dụng tài khoản thanh toán nhằm góp phần ngăn ngừa, hạn chế việc mở, sử dụng tài khoản thanh toán cho mục đích gian lận, lừa đảo, bất hợp pháp.

NHNN yêu cầu các ngân hàng, chi nhánh ngân hàng nước ngoài (TCTD) rà soát quy trình, quy định nội bộ về mở, sử dụng tài khoản thanh toán và chỉ đạo cán bộ, nhân viên trong toàn hệ thống TCTD thực hiện nghiêm trình tự, thủ tục mở tài khoản thanh toán theo quy định, không thực hiện việc mở tài khoản thanh toán theo danh sách khách hàng lập sẵn, bảo mật thông tin khách hàng mở tài khoản.

Với các tài khoản thanh toán nghi ngờ nguồn tiền chuyển vào không hợp pháp, TCTD cần yêu cầu khách hàng ra quầy giao dịch để xác minh lại thông tin khách hàng, dừng cung cấp dịch vụ trên mobile banking, hoặc yêu cầu xác thực giao dịch thanh toán kênh điện tử bằng yếu tố sinh trắc học, hoặc sử dụng chữ ký số, dừng giao dịch nếu có đủ căn cứ xác đáng...

Các ngân hàng đẩy nhanh tiến độ triển khai kết nối khai thác dữ liệu dân cư để làm sạch dữ liệu, xác minh chính xác khách hàng; đảm bảo kiểm tra, đối chiếu khớp đúng thông tin khách hàng mở tài khoản thanh toán với thông tin lưu trữ trên Cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư nhằm hạn chế việc mở tài khoản thanh toán bằng giấy tờ tùy thân giả mạo, cho thuê tài khoản thanh toán...

Các TCTD phổ biến, đào tạo đến toàn bộ cán bộ, giao dịch viên về nhận biết giấy tờ tùy thân thật, giả khi tiếp xúc kiểm tra giấy tờ tùy thân của khách hàng trong quá trình mở tài khoản thanh toán tại quầy; hoặc áp dụng các biện pháp công nghệ để kiểm tra tính hợp pháp, hợp lệ của giấy tờ tùy thân của khách hàng đối với trường hợp mở tài khoản online.

Bên cạnh đó, các TCTD nghiên cứu sử dụng thiết bị/ứng dụng chuyên dụng đọc thông tin trong chip của căn cước công dân (CCCD) gắn chip để xác thực thông

tin, dữ liệu khách hàng; nghiên cứu áp dụng các giải pháp, công nghệ thiết bị chuyên dụng kết nối khai thác dữ liệu dân cư, sử dụng CCCD gắn chip để kiểm tra tính hợp pháp, hợp lệ của CCCD hoặc nghiên cứu kết nối Cơ sở dữ liệu quốc gia dân cư để xác minh thông tin nhận biết khách hàng.

Ảnh minh họa

Ngân hàng cần lưu trữ, bảo quản đầy đủ dữ liệu sinh trắc học của khách hàng để phục vụ kiểm tra đối chiếu xác thực khách hàng trong quá trình sử dụng tài khoản thanh toán.

NHNN cũng yêu cầu các TCTD chủ động nghiên cứu, xây dựng, áp dụng các biện pháp quản lý rủi ro trong hoạt động mở, sử dụng tài khoản thanh toán nhằm phát hiện, ngăn ngừa các hành vi gian lận lừa đảo, lợi dụng tài khoản thanh toán cho mục đích bất hợp pháp.

Trong đó, các ngân hàng xây dựng, áp dụng Bộ tiêu chí nhận diện các tài khoản thanh toán có dấu hiệu nghi ngờ gian lận, lừa đảo; thường xuyên cập nhật các dấu hiệu trong Bộ tiêu chí và phổ biến quán triệt trên toàn hệ thống để áp dụng thống nhất Bộ tiêu chí.

Căn cứ vào mức độ rủi ro của các tiêu chí trong Bộ tiêu chí, TCTD áp dụng từ chối thực hiện giao dịch hoặc tạm dừng cung cấp dịch vụ ngân hàng điện tử và thực hiện các biện pháp xác thực, xác minh lại khách hàng, như: áp dụng giải pháp xác minh thông qua yếu tố sinh trắc học trên ứng dụng di động mobile

app, xác thực (MOC) qua CCCD gắn chip, xác thực thông qua tài khoản định danh điện tử VNeID mức độ 2, xác thực trực tuyến với Cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư bằng API, gặp mặt trực tiếp tại quầy giao dịch...

Định kỳ hàng tháng, các ngân hàng hàng cung cấp thông tin về các tài khoản thanh toán có dấu hiệu nghi ngờ liên quan đến giao dịch gian lận, lừa đảo cho NHNN.

NHNN rà soát tổng hợp xây dựng kho dữ liệu chung về tài khoản thanh toán có dấu hiệu nghi ngờ gian lận và sẽ nghiên cứu để có cơ chế chia sẻ thông tin với các TCTD để góp phần ngăn ngừa hoạt động gian lận, lừa đảo qua tài khoản thanh toán.

Các ngân hàng nghiên cứu, xây dựng, triển khai các biện pháp đảm bảo việc sử dụng tài khoản thanh toán được thực hiện bởi chính chủ tài khoản thanh toán hoặc người được ủy quyền hợp pháp nhằm hạn chế cho thuê, mượn tài khoản thanh toán, như:

Định kỳ áp dụng các biện pháp để kiểm tra, xác minh đảm bảo chủ tài khoản thanh toán là chủ số thuê bao di động đã đăng ký sử dụng dịch vụ SMS Banking, dịch vụ Intemet/Mobile Banking (ưu tiên áp dụng trước đối với các tài khoản có dấu hiệu đáng ngờ);

Triển khai các thuật toán trí tuệ nhân tạo, học máy để kịp thời nhận diện, phát hiện các hành vi bất thường, rủi ro cao trong sử dụng tài khoản thanh toán...

Trúc Mai